

1917: quan Catalunya va voler democratitzar Espanya

Uns soldats custodien un canó a la plaça de Catalunya de Barcelona, el 13 d'agost de 1917, jornada de vaga general revolucionària contra la monarquia declarada per la UGT i la CNT.

L'any 1917 –ara fa vuitanta-cinc anys– l'estat espanyol va viure una de les crisis més importants del segle XX, que va posar en qüestió de manera definitiva la validesa de l'estat de la restauració i va iniciar la **recta** final de la mateixa crisi de l'estat. Una crisi que va culminar amb la instauració de la dictadura de Primo de Rivera el setembre de 1923. Al mateix temps, la crisi de 1917 va qüestionar amb rotunditat el sistema capitalista espanyol, en un **moment** en què es produïen importants esdeveniments en el panorama internacional: en el marc de la Gran Guerra que

sotragava Europa, Rússia vivia una profunda convulsió política i social des de la caiguda del tsarisme el mes de febrer, i preparava el camí a la revolució bolxevic, triomfant l'octubre de 1917.

En aquest marc, la crisi espanyola de 1917 es va manifestar en tres fronts, diferents però paral·lels, que varen confluïr en la mateixa realitat històrica i social.

En primer lloc, es produí la crisi militar, provocada per la reaparició dels militars en la vida política.

A continuació esclatà una crisi política, motivada per les exigències de la Lliga

Regionalista de Catalunya, que reivindicava la definitiva reforma i democratització de l'estat de la restauració.

En tercer lloc, i finalment, va acabar produint-se la crisi social, arran de la vaga general revolucionària que venia preparant-se des de temps abans, però que va acabar esclatant el mes d'agost.

I en tots els casos, per bé que es va tractar de tres moviments amb interessos i objectius molt diferents i al cap i a la fi contradictoris, Catalunya va tenir un clar protagonisme històric.

Pelai Pagès